

Johan Larsson Boström
Utvecklingschef

Riktlinjer för socialnämnden gällande överenskommelser om Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna reviderade riktlinjer för socialnämnden gällande överenskommelser om Idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Sammanfattning

Socialnämnden antog 2017-08-31 riktlinjer för socialnämnden gällande Idéburet offentligt partnerskap (IOP). I januari 2019 trädde Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor i kraft vilket medför behov av viss revidering av riktlinjerna.

Ärendet innehåller ett förslag på reviderade riktlinjer.

Underlag för beslutet

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-11-02, Riktlinjer för socialnämnden gällande överenskommelser om Idéburet offentligt partnerskap (IOP)
- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-08-15 Förslag till riktlinjer för socialnämnden gällande idéburet offentligt partnerskap, dnr 2017/0130

Ärendet

Socialnämnden fattade 2017-05-17, § 91 beslut om förändring av tidigare form av föreningsbidrag. Under åren 2017-2020 har socialförvaltningen ingått åtta olika överenskommelser om IOP med idéburen sektor kring målgrupperna utsatta EU-medborgare, flyktingar och nyanlända, personer med psykisk ohälsa som står långt ifrån arbetsmarknaden samt personer utsatta för våld i nära relation. Innevarande år 2020 finns överenskommelser med Kvinnojouren, Fontänhuset, RSMH och Individuell människohjälp (Rådrum.) Rådrum följs upp av kultur- och fritidsnämnden sedan år 2020 efter justering av budget gällande integrationsanslag för år 2020.

2020-11-02

Diarienummer

SO 2020/0157

Överenskommelsen Lund

Den 31 januari 2019 antog kommunfullmäktige Överenskommelse mellan Lunds kommun och idéburen sektor. Överenskommelsen innehåller principer och åtaganden för samverkan mellan Lunds kommun och idéburen sektor i Lund. Syftet är att på ett strukturerat sätt stärka förutsättningarna för samverkan mellan de båda parterna samt öka föreningars och organisationers och enskilda Lundabors engagemang och medverkan i demokratiska processer och samtal. Parter från idéburen sektor som ingår IOP ska vara ansluta till Överenskommelsen, och förvaltningarnas arbete med IOP ska följa intentionerna i Överenskommelsen.

Socialförvaltningens riktlinjer för Idéburet offentligt partnerskap antagna 2017-08-15 revideras i enlighet med detta. Revideringen gäller 1) tillägget att IOP genomförs som en del i kommunens överenskommelse med civilsamhället och 2) ny prioriterad grupp för socialnämnden är verksamhet som bidrar till självständighet för personer och närstående med missbruks- och beroendeproblematik.

Riktlinjer gällande Idéburet offentligt partnerskap

Allmänna krav för att kunna vara aktuella för IOP

IOP kan enbart tecknas med juridiska personer som tillhör civilsamhället och som har en verksamhet som inte syftar till vinst för ägare eller medlemmar utan till allmännyttiga mål såsom ett behov hos brukaren. Det ska vara ideella föreningar, registrerade trossamfund eller sociala företag med särskild vinstutdelningsbegränsning. Gällande sociala företag krävs en särskild juridisk bedömning i varje enskilt fall avseende möjligheten att vara aktuella för IOP. I övrigt gäller:

- Att det är en demokratiskt uppbyggd organisation med styrelse, stadgar och revisorer,
- Verksamheten ska bedrivas för boende i Lunds kommun.
- Verksamheten ska vara öppen och tillgänglig för brukare året runt.

Prioriterade områden för socialnämnden

Verksamheten ska vara ett komplement till socialförvaltningens insatser och ska i första hand riktas mot följande målgrupper:

- Personer med psykiska funktionsnedsättningar
- Våldsutsatta personer
- Personer med missbruks- och beroendeproblematik samt deras närstående.

2020-11-02

Diarienummer

SO 2020/0157

Utöver dessa prioriterade grupper kan verksamhet inom IOP även riktas mot målgrupper som prioriteras inom socialnämndens utvecklingsmål.

Juridisk bedömning vid överenskommelser

Ett flertal kommuner, landsting och föreningar har genomfört olika utredningar gällande IOP utifrån ett juridiskt perspektiv. En särskild problematik är att IOP är ännu rättsligt oprövat.

IOP berörs av ett flertal olika rättsliga förordningar som behöver bedömas var för sig utifrån den verksamhet som överenskommelsen ska gälla. Dessa är Kommunallag, Lag om offentlig upphandling (LOU) och regler om statligt stöd.

- Kommunallagen – att verksamheten ska vara kompetenslig med det uppdrag som socialnämnden har fått av kommunfullmäktige samt att en överenskommelse inte påverkar den kommersiella marknaden. Socialnämnden bör ha insyn i verksamheten, kunna påverka och följa upp tillsammans med den ideella organisationen utan att detaljstyra.
- Lag om offentlig upphandling – att verksamheten inte avser tjänster eller varor som finns på en marknad som socialnämnden bestämt sig för att köpa. Inom socialnämndens område gäller det att bedöma att en verksamhet som bedrivs ideellt inte är på en konkurrensutsatt marknad. Syftet ska vara att verksamheten kan fortleva och möjliggöra en samhällelig service och uppnå politiska mål.
- Statsstödsreglerna – är omfattande men i relation till IOP bör det göras bedömning gällande att verksamheten är en social tjänst av allmänt intresse av icke-ekonomisk art utifrån den definition som finns gällande statsstödsreglerna samt att den offentliga finansieringen är mindre betydande (maximalt 500 000 euro under tre år).

Genomförande av IOP-överenskommelse

Modellen för IOP är framtagen av en intresseorganisation för idéburna aktörer med social inriktning och innefattar åtta kriterier som gäller för socialnämndens område.

1. Verksamheten sker på initiativ av den idéburna aktören.
2. Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där de idéburna organisationerna särskilt nämns.
3. Verksamheten bidrar till lokal utveckling och delaktighet i samhället.
4. Verksamheten inte kan ses som en del av det normerade föreningsbidraget.

2020-11-02

Diarienummer

SO 2020/0157

5. Det inte finns en befintlig marknad eller en konkurrenssituation att vårda.
6. Bägge parterna är med och finansierar verksamheten; via pengar eller andra insatser.
7. Verksamheten detaljregleras inte från kommunen
8. Båda parterna önskar och ser en mening i att ha ett annat avtalsförhållande och nära samarbete som inte bygger på marknadsmekanism och kommersiell logik.

Utöver ovan punkter gäller även för socialnämnden att IOP-överenskommelser ska rymmas inom befintlig budgetram och vara tidsbegränsade till att maximalt gälla i tre år.

Initiativ, handläggning och beslut

Initiativet att starta en process mot ett idéburet partnerskap bör i första hand komma från den idéburna organisationen. Socialnämnden prioriterar vilka dialogprocesser som ska inledas efter att en första bedömning av kriterierna i riktlinjerna är gjord av förvaltningen samt utifrån befintlig budgetram. Det är socialnämnden som fattar beslut om att teckna IOP-överenskommelser.

Uppföljning och utvärdering

Ingångna IOP-överenskommelser ska följas upp minst årligen till nämnden.

Beredning

Ärendet har beretts av utvecklingschef vid Resurs och utveckling.

Barnets bästa

En barnkonsekvensutredning har inte ansetts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser. De ekonomiska konsekvenserna uppstår vid tecknande av överenskommelser.

Föredragning

Socialnämnden föreslås godkänna reviderade riktlinjer för socialnämnden gällande överenskommelser om idéburet offentligt partnerskap (IOP).

2020-11-02

Diarienummer

SO 2020/0157

Annika Pettersson
socialdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

För kännedom: